
Ateneu Barcelonès

TERTÚLIA DITIRÀMBICA
sobre **TEMES HUMANS**

FILOSOFIA CASUAL
a partir de **PEL·LÍCULES, GRAFISMES o**
DISPARADORS ESTRANYS

Tema 26: Estimaràs Déu per damunt de totes les coses

*De la mà del primer títol de la sèrie
Decàleg (1989), de Krzysztof Kieślowski.*

Xavier Cabús

¿Quién es Dios?

*Dios es nuestro Padre, Creador y Señor
de todas las cosas, que reina en el Cielo,*

y que premia a los buenos y castiga a los malos.

Tants anys després encara em recordo d'alguns dels preceptes del catecisme catòlic de Primera Comunió que em van fer estudiar a la catequesi.

I encara em faig les mateixes preguntes: A què la invenció d'un Déu?

Kant salvava la sensatesa de creure per la via de la raó pràctica: Déu és indemostrable i, de fet, només assenyala els límits del nostre propi funcionament intel·lectual: la categoria de causalitat portada a la seva darrera conseqüència; però cobra sentit a la llum de comprendre el bé i el mal: si Déu no existeix, llavors tot està permès, com va reblar Dostoievski.

Sense cap transcendència som poca cosa més que un cuc de terra (menja-menja/caga-caga); i el nostre final s'hi assembla: com una trepitjada.

I, en paraules de Heidegger, només som per a la mort; i, recíprocament, oblidar-la equival a l'oblit de l'ésser, que només és producte de la nostra elecció. Esser i temps. L'ésser-aquí llençat al Món. Un *existere* com un eixir sense cap fonament; però amb un final assegurat.

Déu és consol.

Què és Déu? Li pregunta a la seva tieta el nen protagonista de la història de Krzysztof Kieślowski que veurem (*La doble vida de Verònica; Tres colors: Blau, Blanc, Roig*). Ella és creient; el seu pare, no; és un científic racionalista. I la tieta l'abraça i posa la seva galta contra la galta del nen. *Què sents?*, li pregunta. *Amor*, diu el nen. *Doncs això és Déu*.

Un pare amatent.

Kieślowski, un director polonès, va escriure una sèrie de migmetratges en què cadascun havia d'il·lustrar un dels manaments del decàleg catòlic: veurem el primer, *Estimaràs Deu per damunt de totes les coses*.

I què passa quan Déu, que ha de ser amor, et traeix, i tot s'esdevé a l'inrevés del que era previsible d'acord amb l'amor que se li suposa? I, davant la nostra finitud i inanitat, té sentit la nostra invenció d'un Pare Etern com a consol, per creure que hi ha una vida eterna?

El Déu salvatge de Sodoma, el de les plagues egípcies, el del Diluvi... El de la mort del fill i el del dolor salvífic.

I no serà que ens passa com al borratxo aquell de l'acudit que està buscant les claus de casa que ha perdut, a sota el llum d'un fanal de carrer, sense trobar-les, i un que passa li pregunta *però creu que és aquí on les ha perdudes?* I el borratxo li contesta: *no, però és que aquí hi ha més llum*.

Possiblement creure en Déu és l'única cosa que podem fer quan les claus de l'existència se'ns van perdre en la foscor total i no trobem manera de tornar a entrar dins la casa. Borratxos de fe, podem arribar a creure que el llum del fanal conté alguna *chance*.

Potser això és *l'esperança*.

Com anem de fe?

